CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1a-378/2023 Instanţa de fond: Judecătoria Bălți
sediul Central
Judecător: I.Mozgovoi

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

09 august anul 2023 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecători Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru
Grefier: Simionica Oxana

Cu participarea:
Procurorului Dubăsari Valeriu
Avocatului Cepoi Ina
Interpreților Gînga Olga, Rotari Ina

A judecat în ordine de apel în şedinţă publică apelurile declarate de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpaților Chirilciuc Victor ***** și Șargu Maxim ***** împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.03.2023 în cauza penală în privința lui Chirilciuc Victor ***** și Șargu Maxim ***** în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.349 al.1/1, 287 al.2 lit.b Cod Penal al RM, în privința lui

Chirilciuc Victor ***,** IDNP *****, născut la *****, originar și domiciliat *****, cetăţean al Republicii Moldova, studii medii, nesupus serviciului militar, starea familială – celibatar, neangajat în câmpul muncii, anterior condamnat:
-prin sentința Judecătoriei Bălți din 15.01.2013 în baza art.art.186 al.2, 192/1 al.2, 208 al.1, 84 al.1, 85 CP RM la 4 ani 2 luni închisoare;
-prin sentința Judecătoriei Orhei din 29.09.2016 în baza art.217 al.3 CP RM la 4 ani 6 luni închisoare;
-prin sentința Judecătoriei Bălți din 15.03.2019 în baza art.art.287 al.1, 90 CP RM cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de 1 an;
-prin sentința Judecătoriei Bălți din 12.02.2021 în baza art.art.287 al.2, 84 al.4 CP RM la 2 ani 2 luni închisoare, eliberat la 08.06.2022

A fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art.349 alin.(1/1), 287 alin.(2) lit.b) CP RM şi în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa pentru fiecare infracţiune după cum urmează:
-în baza art.349 alin.(1/1) CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 6/şase/ luni;
-în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 1 /un/ an.

În baza art.84 alin.(1) CP RM, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor aplicate s-a stabilit definitiv lui Chirilciuc Victor 1/un/ an 3 /trei/ luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.395 alin.(1) pct.5) CPP RM, s-a menţinut măsura preventivă sub formă de arest preventiv în privinţa lui Chirilciuc Victor, până la definitivarea sentinţei de condamnare.

Termenul executării pedepsei închisorii în privinţa lui Chirilciuc Victor s-a calculat din data pronunţării sentinţei - 28.03.2023, cu includerea în termenul de executare a pedepsei, perioada aflării lui în arest preventiv începând cu 05.02.2023 până la 28.03.2023.

Șargu Maxim ***,** IDNP*****, născut la *****, originar și domiciliat *****, cetăţean al Republicii Moldova, studii medii, nesupus serviciului militar, starea familială – celibatar, neangajat în câmpul muncii, anterior condamnat:
-prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 26.07.2021 în baza art.27, 192/1 al.1 CP RM la amendă 638 unități convenionale /31900 lei/, achitată integral la 15.03.2023/f.d.203 vol.1/

A fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art.349 alin. (1/1), 287 alin.(2) lit.b) CP RM şi în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa pentru fiecare infracţiune după cum urmează:
-în baza art.349 alin.(1/1) CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 6/şase/ luni;
-în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 1/un an.

În baza art.84 alin.(1) CP RM, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor aplicate i s-a stabilit definitiv lui Şargu Maxim 1/un/ an 3 /trei/ luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.395 alin.(1) pct.5) CPP RM, s-a înlocuit măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu în arest preventiv în privinţa lui Şargu Maxim, şi s-a menţinut pînă la definitivarea sentinţei de condamnare, cu luarea imediată a acestuia sub gardă (strajă) din sala de şedinţă.

Termenul executării pedepsei închisorii în privinţa lui Şargu Maxim s-a calculat din data pronunţării sentinţei - 28.03.2023, cu includerea în termenul de executare a pedepsei, perioada aflării lui în arest şi arest la domiciliu începând cu 05.02.2023 până la 28.03.2023.

S-a încasat în mod solidar din contul inculpaţilor Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim în beneficiul statului suma de 1088/una mie optzeci şi opt/ lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delicte.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 03.03.2023-28.03.2023.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 11.05.2023-01.11.2023.

Procedura de citare legală executată.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în şedinţă, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi -

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse instanţa de fond a reţinut, că Chirilciuc Victor conştientizând caracterul periculos al acţiunilor sale, acţionînd în mod intenţionat, dîndu-şi seama de faptul că prin acţiunile sale încalcă relaţiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei igidă acţionează persoana cu funcţie de răspundere care îşi îndeplineşte obligaţiile de serviciu şi încalcă relaţiile cu privire la sănătatea persoanei, din motivul răzbunării în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligaţiilor de serviciu, urmînd scopul sistării activităţii de serviciu a ultimei, la 05.02.2023, aproximativ la ora 21.34, aflându-se în mun.Bălţi, str.Hotinului 43, în stradă, urmare a admiterii unui comportament agresiv prin care încălca ordinea publică, fiind antrenat într-un conflict cu terţe persoane, a fost somat să înceteze comportamentul său de către angajaţii de poliţie ai Serviciului Patrulare al Secţiei Securitate Publică din cadrul Inspectoratului de poliţie Bălţi şi alte persoane prezente la faţa locului, însă în consecinţă cel din urmă şi-a continuat acţiunile sale ilicite nesubordonându-se cerinţelor legale ale angajaţilor de poliţie. Continuându-şi intenţiile sale criminale i-a aplicat subofiţerului superior al Serviciului Patrulare a SSP al Inspectoratului de poliţie Bălţi, Jurjiu Andrei o lovitură cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i dureri fizice şi leziuni corporale, însă acţiunile ultimului au fost stopate datorită întreprinderii măsurilor de imobilizare şi aplicare în privinţa ultimului a mijloacelor speciale sub formă de cătuşe.

Tot el, la 05.02.2023 ora 2130, împreună cu Şargu Maxim, aflându-se în mun.Bălţi str.Hotinului, 43, în stradă, adică într-un loc public, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acţionând cu scopul încălcării ordinei publice, care s-a manifestat prin lezarea intenţionată a normelor de drept şi morale de comportare în societate, care asigură securitatea personală a cetăţenilor, dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, în prezenţa mai multor persoane, în mod demonstrativ, striga diferite cuvinte obscene în adresa lui Lavric Vitalie, după ce continuându-şi acţiunile sale ilegale, dând dovadă de obrăznicie deosebită, a aplicat violenţă în raport cu ultimul sub formă de îmbrâncire şi smulgere de păr din cap în timp ce Şargu Maxim îi aplica victimei lovituri cu pumnul în regiunea feţei, drept consecinţă cauzându-i celui din urmă conform raportului de constatare nr.202310P0059 din 22.02.2023 leziuni corporale sub formă de fractură închisă a osului nazal cu deplasare moderată, periodontită a dintelui 8, echimoze pe faţă, leziuni corporale care au fost produse prin acţiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul şi circumstanţele indicate, ce condiţionează dereglarea sănătăţii de scurtă durată şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare uşoară.

Instanța de fond a reținut că Șargu Maxim conştientizînd caracterul periculos al acţiunilor sale, acţionînd în mod intenţionat, dîndu-şi seama de faptul că prin acţiunile sale încalcă relaţiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei igidă acţionează persoana cu funcţie de răspundere care îşi îndeplineşte obligaţiile de serviciu şi încalcă relaţiile cu privire la sănătatea persoanei, din motivul răzbunării în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligaţiilor de serviciu, urmînd scopul sistării activităţii de serviciu a ultimei, la 05.02.2023, aproximativ la orele 21.34, aflându-se în mun.Bălţi, str.Hotinului 43, în stradă, urmare a admiterii unui

comportament agresiv prin care încălca ordinea publică, fiind antrenat într-un conflict cu terţe persoane, a fost somat să înceteze comportamentul său de către angajaţii de poliţie ai Serviciului Patrulare al Secţiei Securitate Publică din cadrul Inspectoratului de poliţie Bălţi şi alte persoane prezente la faţa locului, însă în consecinţă cel din urmă şi-a continuat acţiunile sale ilicite nesubordonându-se cerinţelor legale ale angajaţilor de poliţie. Continuându-şi intenţiile sale criminale i-a aplicat subofiţerului superior al Serviciului Patrulare a SSP al Inspectoratului de poliţie Bălţi, Capcelea Florentin o lovitură cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i dureri fizice şi leziuni corporale, însă acţiunile ultimului au fost stopate datorită întreprinderii măsurilor de imobilizare şi aplicare în privinţa ultimului a mijloacelor speciale sub formă de cătuşe.

Tot el, la 05.02.2023 ora 2130, împreună cu Chirilciuc Victor, aflându- se în mun. Bălţi str. Hotinului 43, în stradă, adică într-un loc public, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acţionând cu scopul încălcării ordinei publice, care s-a manifestat prin lezarea intenţionată a normelor de drept şi morale de comportare în societate, care asigură securitatea personală a cetăţenilor, dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, în prezenţa mai multor persoane, în mod demonstrativ, striga diferite cuvinte obscene în adresa lui Lavric Vitalie, după ce continuându-şi acţiunile sale ilegale, dând dovadă de obrăznicie deosebită, a aplicat violenţă în raport cu ultimul manifestată prin aplicarea a unei lovituri cu pumnul în regiunea feţei, în timp ce aplica violenţă în raport cu victima sub formă de îmbrâncire şi smulgere de păr din cap, drept consecinţă cauzându-i celui din urmă conform raportului de constatare nr.202310P0059 din 22.02.2023 leziuni corporale sub formă de fractură închisă a osului nazal cu deplasare moderată, periodontită a dintelui 8, echimoze pe faţă, leziuni corporale care au fost produse prin acţiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul şi circumstanţele indicate, ce condiţionează dereglarea sănătăţii de scurtă durată şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare uşoară.

Cauza penală a fost examinată conform art.364/1 CPP RM în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În termen sentinţa a fost atacată cu apel de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor, care în motivare invocă următoarele motive:

-Chiriliciuc Victor a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi au recunoscut vina, nesolicitînd administrarea de probe noi, prin cereri scrise personal, au solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunosc şi asupra cărora nu au obiecţii.

-Astfel, se constată că art.349 alin.(1/1) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:

-amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţii convenţionale;

-muncă neremuneratâ în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore;

-închisoare de pînă la 3 ani.

-La fel, se constată că art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:

-amendă în mărime de la 750 pînă la 1350 unităţi convenţionale;

-sau închisoare de pînă la 5 ani.

-Potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracţiunile săvîrşite de către inculpaţii Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim sînt calificate ca mai puţin grave.

-Conform art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

-Reieşind din prevederea precitată, limitele pedepselor prevăzute de art.349 alin.(1/1) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime dela 637,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 160 ore;
-sau închisoare de la 3luni pînă la 2 ani (art.70 alin.(2) Cod penal).
-Limitele pedepselor prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime dela 562,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-sau închisoare de la 3luni pînă la 3 ani şi 4 luni (art.70 alin.(2) Cod penal)
-Părţile vătămate Lavric Vitalie, Jurjiu Andrei şi Capcelea Florentin în cadrul şedinţei de judecată au comunicat faptul că, nu au pretenţii de ordin material sau moral faţă de inculpaţii Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim solicitînd o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.
-La rândul său apărătorul inculpaţilor Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim, Ina Cepoi precum şi inculpaţii au solicitat la capitolul individualizării pedepsei instanta să ţină cont de prevederile art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, art.90 Cod penal, dat fiind că inculpaţii se căiesc de cele săvîrşite, au recunoscut vina, părţile vătămate nu au pretenţii faţă de ultimii, antecedente penale sînt stinse, nu sunt împotrivă de a achita cheltuielile de judecată.
-Cu sentinţa din 28.03.2023 nu suntem de acord şi considerăm că urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei din motiv că pedeapsa aplicată este prea aspră.
-Astfel, atît la urmărirea penală, cît şi în şedinţa de judecată, inculpatul vina şi-a recunoscut-o pe deplin, sincer s-a căit de fapta comisă şi a înaintat cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată.
-Aceste împrejurări denotă faptul că dînsul a conştientizat gradul de pericol social al faptei comise, şi-a făcut concluziile necesare în vederea corectării şi reeducării şi şi-a asumat pe deplin răspunderea în faţa statutului pentru fapta săvîrşită.
-În cadrul examinării cauzei penale au fost stabilite un şir de circumstanţe atenuante cum este căinţa sinceră şi recunoaşterea vinovăţiei fiind examinată cauza în procedura specială fapt pentru care au fost reduse limitele de pedeapsă, însă totodată instanţa ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia şi de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului.
-Astfel aplicarea suspendării condiţionate a executării pedepsei închisorii pentru inculpat, în baza art.90 Cod penal, reprezintă o soluţie de pedeapsă penală mult prea blândă, inechitabilă, inadecvată şi disproporţională în raport cu gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite şi a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echităţii sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea lui, cât şi a altor persoane.
-Chiar din conţinutul art.90 CP se stabileşte, că suspendarea condiţionată a executării pedepsei se dispune de instanta de judecată ţinând cont de circumstanţele cauzei şi persoana inculpatului, dacă nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa închisorii, însă circumstanţele cauzei impun necesitatea executării reale a pedepsei, altfel pedeapsa penală nu va atinge scopul prevăzut la art.61 CP atât pentru corectarea inculpatului, cât şi scopul de prevenire a săvârşirii de noi infracţiuni şi din partea altor persoane.
-Astfel ce ţine de pedeapsa ce urmeaza a fi aplicată, conform prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, solicităm să se ţină cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de modul de comitere a infracţ anii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (viaţa şi sănătatea persoanei), natura şi gravitatea rezultatului produs, a altor consecinţe a infracţiunii, motivul

săvârşirii şi scopul urmărit, nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială a acestuia, în rezultat fiindu-i stabilită o pedeapsă inechitabilă pentru infracţiunea comisă.
-La stabilirea categoriei şi măsurii de pedeapsă, instanţa urmează să ţină cont de prevederile art.61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului şi respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane.
-În context, reiterăm şi faptul, că pedeapsa este echitabilă numai atunci când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor acestuia, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor succesorului victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.
-Totodată conform art.90 alin.(1) Cod penal, în cazul în care instanta de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, precum şi motivele condamnării cu suspendarea executării pedepsei.
-Astfel, ţinând cont de toate circumstanţele cauzei enumerate supra, precum şi de faptul că inculpatul a recunoscut vinovăţia, s-a căit activ, infracţiunea comisă de inculpat este de categoria mai puţin grave, deci legea permite aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, toate acestea luate în ansamblu, solicităm să se aplice în privinţa inculpatului prevederile legii menţionate şi îi va stabili pedeapsă de urmând a fi suspendată condiţionat pe perioada de probaţiune de 2 ani, urmând ca în perioada de probaţiune menţionată inculpatul să nu comită o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii să îndreptăţească încrederea acordată.
-Cu atît mai mult că Chiriliciuc Victor are antecedent penal stins, şi-a cerut scuze de la părţile vătămate, a achitat prejudiciul moral şi material părţilor vătămate, este caracterizat pozitiv de la locul de trai, are unde locui şi are familie, este încadrat în cîmpul muncii, la fel se caracterizează pozitiv de la locul de muncă. La fel şi Părţile Vătămate l-au iertat şi au confirmat faptul că li s-a restituit prejudiciul şi au careva pretenţii morale sau materiale faţă de inculpat. Inculpaţii au solicitat o pedeapsă non-privativă de libertate.
-Totodată solicităm aplicarea prevederilor art.385 al.5 şi 473 CPP RM.
-Conform art.385 Cod de Procedură Penală RM - chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa la adoptarea sentinţei.
-Al.16-p.4 CPP RM, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum şi s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanţa examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.
-Dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanţa examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.”
-În cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.
-În urma discuţiilor cu Şargu Maxim ultimul se plînge pe condiţiile de detenţie şi anume:
-geam cu dimensiune mică care nu facilitează pătrunderea luminii solare, celula fiind lipsită de sistem de ventilare, geamul celulei este mic,

-condiţii igienice precare: lipsa apei calde în celulă, posibilitatea de a face baie o dată în săptămână cu o durată de 15 min,
-imposibilitatea efectuării primblărilor la aer liber la sol boxele pentru primblări fiind foarte mici,
-deţinuţii sunt nevoiţi să-şi spele hainele în celulă apoi fiind agăţate pentru a se usca în aceiaşi celulă ca rezultat creşte nivelul umedităţi i şi a mirosului din celulă,
-celula este populată de insecte şi rozătoare, şoareci şi şobolani,
-locul sanitar este într-o stare dezastruoasă,
-deţinerea persoanelor bolnave cu cele sănătoase într-o celulă,
-lipsa medicamentelor,
-instalarea doar a unui singur taxofon,
-existenţa doar a unui taxofon /în loc neîncălzit în timpul rece a anului, fiind lipsiţi de intimitatea si confidenţialitatea convorbirilor telefonice-numărul mare de deţinuţi, suprapopularea-problema asigurării cu haine,
-celulele de detenţie au o suprafaţă mult mai mică decît standartele internaţionale admisibile, încălcările date denotă incontestabil încălcarea condiţiilor de detenţie a Iui Șargu Maxim, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
-În susţinerea acestei poziţii vine şi hotărîrea CEDO pe cazul Goremîchin vs Moldova din 05.06.2018 prin care Curtea a recunoscut încălcarea art.3 din Convenţie.
-Astfel Curtea a notat că afirmaţiile reclamantului privind relele condiţii de detenţie în Penitenciarul nr.11 (condiţii analogice cu a lui Chiriliciuc Victor) sunt întemeiate.
-Astfel, Curtea a considerat că suferinţele reclamantului în timpul detenţiei sale în Penetenciarul nr.11 au depăşit nivelul inevitabil al dificultăţilor interne detenţiei şi au atins pragul de severitate prevăzut de articolul 3 din Convenţie. Prin urmare, a avut loc o încălcare a articolului 3 din Convenţie.
-Conform art.385 al.5 CPP, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pe o zi de arest preventiv.
-Solicitând admiterea apelului, casarea sentinţei instanței de fond, pronunţarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care să fie aplicate prevederile art.90 alin.(1) CP RM.

Sentinţa a fost atacată cu apel de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim, care în motivare invocă următoarele motive:
-Șargu Maxim a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi au recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cereri scrise personal, au solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunosc şi asupra cărora nu au obiecţii.
-Astfel, se constată că art.349 alin.(1/1) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:
-amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţii convenţionale;
-muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore;
-închisoare de pînă la 3 ani.
-La fel, se constată că art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:
-amendă în mărime de la 750 pînă la 1350 unităţi convenţionale;
-sau închisoare de pînă la 5 ani.

-Potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracţiunile săvîrşite de către inculpaţii Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim sînt calificate ca mai puţin grave.
-Conform art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.
-Reieşind din prevederea precitată, limitele pedepselor prevăzute de art.349 alin.(1/1) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime de la 637,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 160 ore;
-sau închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani (art.70 alin.(2) Cod penal).
-Limitele pedepselor prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime de la 562,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-sau închisoare de la 3 luni pînă la 3 ani şi 4 luni (art.70 alin.(2) Cod penal),
-Părţile vătămate Lavric Vitalie, Jurjiu Andrei şi Capcelea Florentin în cadrul şedinţei de judecată au comunicat faptul că, nu au pretenţii de ordin material sau moral faţă de inculpaţii Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim solicitînd o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.
-La rîndul său apărătorul inculpaţilor Chirilciuc Victor şi Şargu Maxim, Ina Cepoi precum şi inculpaţii au solicitat la capitolul individualizării pedepsei instanţa să ţină cont de prevederile art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, art.90 Cod penal, dat fiind că inculpaţii se căiesc de cele săvîrşite, au recunoscut vina, părţile vătămate nu au pretenţii faţă de ultimii, antecedente penale sînt stinse, nu sunt împotrivă de a achita cheltuielile de judecată.
-Cu sentinta din 28.03.2023 nu suntem de acord şi considerăm că urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei din motiv că pedeapsa aplicată este prea aspră.
-Astfel, atît la urmărirea penală, cît şi în şedinţa de judecată, inculpatul vina şi-a recunoscut-o pe deplin, sincer s-a căit de fapta comisă şi a înaintat cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată.
-Aceste împrejurări denotă faptul că dînsul a conştientizat gradul de pericol social al faptei comise, şi-a făcut concluziile necesare în vederea corectării şi reeducării şi şi-a asumat pe deplin răspunderea în fata statutului pentru fapta săvîrşită.
-În cadrul examinării cauzei penale au fost stabilite un şir de circumstanţe atenuante cum este căinţa sinceră şi recunoaşterea vinovăţiei fiind examinată cauza în procedura specială fapt pentru care au fost reduse limitele de pedeapsă, însă totodată instanţa tine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia şi de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului.
-Astfel aplicarea suspendării condiţionate a executării pedepsei închisorii pentru inculpat, în baza art.90 Cod penal, reprezintă o soluţie de pedeapsă penală mult prea blândă, inechitabilă, inadecvată şi disproporţională în raport cu gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite şi a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echităţii sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea lui, cât şi a altor persoane.
-Chiar din conţinutul art.90 CP se stabileste, că suspendarea condiţionată a executării pedepsei se dispune de instanta de judecată ţinând cont de circumstanţele cauzei şi persoana inculpatului, dacă nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa închisorii, însă circumstanţele cauzei impun necesitatea executării reale a pedepsei, altfel pedeapsa penală nu va atinge scopul prevăzut la

art.61 CP atât pentru corectarea inculpatului, cât şi scopul de prevenire a săvârşirii de noi infracţiuni şi din partea altor persoane.
-Astfel ce ţine de pedeapsa ce urmează a fi aplicată , conform prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, solicităm să se ţină cont de gravitatea infracţiunii săvârsite, de modul de comitere a infracţiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (viaţa şi sănătatea persoanei), natura şi gravitatea rezultatului produs, a altor consecinţe a infracţiunii, motivul săvârşirii şi scopul urmărit, nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială a acestuia, în rezultat fiindu-i stabilită o pedeapsă inechitabilă pentru infracţiunea comisă.
-La stabilirea categoriei şi măsurii de pedeapsă, instanţa urmeaza să ţină cont de prevederile art.61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului şi respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane.
-În context, reiterăm şi faptul, că pedeapsa este echitabilă numai atunci când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor acestuia, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor succesorului victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.
-Totodată conform art.90 alin.(1) Cod penal, în cazul în care instanta de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, precum şi motivele condamnării cu suspendarea executării pedepsei.
-Astfel, ţinând cont de toate circumstanţele cauzei enumerate supra, precum şi de faptul că inculpatul a recunoscut vinovăţia, s-a căit activ, infracţiunea comisă de inculpat este de categoria mai puţin grave, deci legea permite aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, toate acestea luate în ansamblu, solicităm să se aplice în privinţa inculpatului prevederile legii menţionate şi îi va stabili pedeapsă de urmând a fi suspendată condiţionat pe perioada de probaţiune de 2 ani, urmând ca în perioada de probaţiune menţionată inculpatul să nu comită o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii să îndreptăţească încrederea acordată.
-Cu atît mai mult că Şargu Maxim are antecedent penal stins, nu a avut pedeapsă penală cu privarea termenului de pedeapsă, şi-a cerut scuze de la părţile vătămate, a achitat prejudiciul moral şi material părţilor vătămate, este caracterizat pozitiv de la locul de trai, are unde locui şi are familie. La fel şi părţile vătămate l-au iertat şi au confirmat faptul că li s-a restituit prejudiciul şi au careva pretenţii morale sau materiale faţă de inculpat. Inculpaţii au solicitat o pedeapsă non-privativă de libertate.
-Totodată solicităm aplicarea prevederilor art.385 al.5 şi 473 CPP RM.
-Conform art.385 Cod de Procedură Penală RM - chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa Ia adoptarea sentinţei.
-Al.16-p.4 CPP RM, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum şi s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanta examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.
-Dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanţa examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.”

-În cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudentei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.
-În urma discuţiilor cu Şargu Maxim ultimul se plânge pe condiţiile de detenţie şi anume:
-geam cu dimensiune mică care nu facilitează pătrunderea luminii solare, celula fiind lipsită de sistem de ventilare, geamul celulei este mic,
-condiţii igienice precare: lipsa apei calde în celulă, posibilitatea de a face baie o dată în săptămână cu o durată de 15 min,
-imposibilitatea efectuării primblărilor la aer liber la sol boxele pentru primblări fiind foarte mici,
-deţinuţii sunt nevoiţi să-şi spele hainele în celulă apoi fiind agăţate pentru a se usca în aceiaşi celulă ca rezultat creşte nivelul umedităţii şi a mirosului din celulă,
-celula este populată de insecte şi rozătoare, şoareci şi şobolani,
-locul sanitar este într-o stare dezastruoasă,
-deţinerea persoanelor bolnave cu cele sănătoase într-o celulă,
-lipsa medicamentelor,
-instalarea doar a unui singur taxofon,
-existenţa doar a unui taxofon/în loc neîncălzit în timpul rece a anului, fiind lipsiţi de intimitatea și confidenţialitatea convorbirilor telefonice -numărul mare de deţinuţi, suprapopularea -problema asigurării cu haine,
-celulele de detenţie au o suprafaţă mult mai mică decît standartele internaţionale admisibile, încălcările date denotă incontestabil încălcarea condiţiilor de detenţie a lui Şargu Maxim, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
-În susţinerea acestei poziţii vine şi hotărîrea CEDO pe cazul Goremîchin vs Moldova din 05.06.2018 prin care Curtea a recunoscut încălcarea art.3 din Convenţie.
-Astfel Curtea a notat că afirmaţiile reclamantului privind relele condiţii de detenţie în Penitenciarul nr.11 (condiţii analogice cu a lui Şargu Maxim) sunt întemeiate.
-Astfel, Curtea a considerat că suferinţele reclamantului în timpul detenţiei sale în Penetenciarul nr.11 au depăşit nivelul inevitabil al dificultăţilor interne detenţiei şi au atins pragul de severitate prevăzut de articolul 3 din Convenţie. Prin urmare, a avut loc o încălcare a articolului 3 din Convenţie.
-Conform art.385 al.5 CPP, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pe o zi de arest preventiv.
-Solicitând admiterea apelului, casarea sentinţei instanței de fond, pronunţarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care să fie aplicate prevederile art.90 alin.(1) CP RM.

În ședința instanței de apel avocatul Cepoi Ina în interesele inculpaților Chiriliciuc Victor și Șargu Maxim a declarat, că nu este de acord cu sentința instanței de fond, deoarece consideră că inculpaților li s-a aplicat o pedeapsă prea aspră, cu atât mai mult că până la emiterea sentinței ambii au achitat prejudiciul atât material cât și moral părților vătămate, la materialele cauzei este anexată dovada prin care părțile vătămate au afirmat că nu au careva pretenții atât de ordin moral cât și material față de inculpați. Totodată au solicitat și aplicarea prevederilor art.385 al.5 și 473

CP RM cu privire la condițiile de detenție, la fel solicită aplicarea prevederilor art.90 CP RM, deoarece articolul dat prevede un șir de restricții care la fel vor duce la corectarea inculpaților aflându-se la libertate, însă în caz că instanța va decide altfel, solicită să fie examinată totodată și plângerea cu privire la condițiile de detenție, cu stabilirea încălcării drepturilor prevăzute de art.3 CEDO, dat fiind faptul că s-a încălcat spațiul deținerii și deținerea în celule suprapopulate.

Inculpatul Chiriliciuc Victor în ședința instanței de apel a susținut poziția apărătorului, îi pare rău de cele comise, cere iertare pentru cele întâmplate, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde nonprivative de libertate, are la întreținere patru copii, vrea să iasă la libertate ca să-i poată întreține, anterior a mai fost judecat, însă antecedentul penal este stins, a fost judecat de două ori cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare cu executare reală.

Inculpatul Șargu Maxim în ședința instanței de apel a susținut poziția apărătorului, îi pare rău de cele comise și promite că așa ceva nu se va mai repeta, cere iertare pentru cele comise, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde ca să potă merge acasă, anterior a fost judecat la pedeapsa sub formă de amendă, care a fost achitată.

În ședința instanței de apel procurorul participant a solicitat respingerea apelurilor, cu menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond, cu deducerea din termenul executării pedepsei în privința lui Chiriliciuc durata aflării în stare de arest preventiv 51 zile și în privința lui Șargu Maxim durata aflării în arest preventiv 23 zile, până la pronunțarea sentinței, reieșind din certificatele prezentate de către administrația Penitenciarului nr.11.

Părțile vătămate Lavric Vitalie și Capcelea Florentin în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, deși au fost citate legal.

În ședința instanței de apel reprezentantul Penitenciarului nr.11, Moraru Ludmila a declarat, că susține rapoartele Penitenciarului nr.11 Bălți, solicitând respingerea cererilor condamnaților, au fost întocmite rapoarte de concretizare deoarece Șargu Maxim s-a aflat în arest la domiciliu, perioadă care nu trebuia inclusă în raport, în arest preventiv Șargu Maxim s-a aflat 23 zile, în izolator IP – 4 zile și în Penitenciarul nr.11 Bălți-19 zile. Chiriliciuc Victor, conform sentinței s-a aflat în arest preventiv 51 zile, în IP Bălți – 4 zile și în Penitenciarul nr.11 Bălți- 47 zile.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apeluri prin prizma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor urmează a fi respins ca nefondat, iar apelul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim urmează a fi admis, cu casarea parţială a sentinţei atacate, cu pronunţarea unei noi hotărâri în latura pedepsei penale stabilite inculpatului Șargu Maxim, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, cât și cu constatarea deținerii inculpaților în condiții precare în Penitenciarul nr.11 Bălți și cu reducerea pedepsei în legătură cu condițiile de detenție din penitenciar în care s-a aflat inculpatul Chirilciuc Victor, reeşind din următoarele considerente.

Concluzia instanţei de apel referitor la apelul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor, rezultă din prevederile art.415 al.1 p.1 lit.c CPP RM, potrivit căruia, instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menţinând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

Colegiul penal conchide că instanţa de fond la stabilirea pedepsei inculpatului Chirilciuc Victor a acordat deplină eficienţă şi s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 al.2 CP RM, precum şi de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 CP, de prevederile art.364/1 al.8 CPP RM privind reducerea cu o treime a

limitelor de pedeapsă a închisorii în cazul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar ţinând cont de circumstanţele reale şi personale just stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prevăzută de legislator sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor legale.

Astfel, instanța de fond a indicat, că circumstanţe ce atenuează răspunderea penală, conform art.76 Cod penal, în privinţa lui Chirilciuc Victor a fost stabilită recunoaşterea vinovăţiei.

Circumstanţe ce agravează răspunderea penală conform art.77 Cod penal, în privinţa lui Chirilciuc Victor au fost stabilite - săvîrşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracţiune similară şi săvîrşirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea substanţelor menţionate la art.24.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului, ce se aplică de instanţele de judecată, în numele Legii, persoanelor ce au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnatului, cît şi a altor persoane.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La stabilirea pedepsei, instanţa de judecată a ţinut cont de prevederile art.75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele fixate şi în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

Astfel, instanța a constatat că art.349 alin.(1/1) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:
-amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţii convenţionale;
-muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore;
-închisoare de pînă la 3 ani.

La fel, s-a constatat că art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, stabileşte următoarele pedepse:
-amendă în mărime de la 750 pînă la 1350 unităţi convenţionale;
-sau închisoare de pînă la 5 ani.

Potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracţiunile săvîrşite de către inculpatul Chirilciuc Victor sînt calificate ca mai puţin grave.

Conform art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Reieşind din prevederea precitată, limitele pedepselor prevăzute de art.349 alin.(1/1) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime de la 637,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 160 ore;
-sau închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani (art. 70 alin. (2) Cod penal).

Limitele pedepselor prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru inculpaţi vor constitui:
-amendă în mărime de la 562,5 pînă la 1012,5 unităţi convenţionale;
-sau închisoare de la 3 luni pînă la 3 ani şi 4 luni (art.70 alin.(2) Cod penal).

Din considerentele indicate şi ţinînd cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei şi coroborarea probelor care furnizează informaţiile respective, precum şi indicarea temeiurilor care fundamentează proporţionalitatea între scopul reeducării infractorului, aplicându-se în dosar efectele art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, şi prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate şi aşteptările societăţii faţă de actul de justiţie realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanţa a considerat că pedeapsa lui Chirilciuc Victor urmează să fie stabilită sub formă de închisoare, ţinându-se cont de limitele şi categoriile sancţiunilor prevăzute de către legislator la art.art.349 alin.(1/1), 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, cu reducerea limitelor pedepsei închisorii cu o treime, după cum urmează:
-pentru săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.349 alin.(1/1) Cod penal a stabili ambilor inculpatului Chirilciuc Victor pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 (şase) luni;
-pentru săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal a stabili inculpatului Chirilciuc Victor pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an.

În temeiul alin.(1) art.84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor aplicate, instanţa a considerat necesar de a stabili lui Chirilciuc Victor pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an şi 3 (trei) luni, mcu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Argumentele părţii apărării invocate în sensul aplicarii prevederilor art.90 Cod penal aşa cum au solicitat şi părţile vătămate şi inculpaţii, instanţa le-a considerat neîntemeiate din motiv că acestea sunt contrare probelor acuzării prezentate şi cercetate în cadrul şedinţelor de judecată, or în cazul dat o pedeapsă mai blândă, non-privativă de libertate nu-şi va atinge scopul.

La individualizarea pedepsei de închisoare instanţa a ţinut cont de gravitatea infracţiunilor comise (infracţiune intenţionate mai puţin grave), de acţiunile care au fost întreprinse de către inculpat în loc public şi faţă de persoane fizice şi cele cu funcţie de răspundere, cu aplicarea faţă de persoana fizică acţiunilor de smulgere de păr şi aplicarea loviturilor cu pumnul în regiunea feţei iar faţă de colaboratorii de poliţie a loviturilor în regiunea capului, ce constituie un pericol social sporit, de prezenţa circumstanţelor atenuante (căinţa sinceră, recunoaşterea vinovăţiei), de prezenţa circumstanţelor agravante, de caracterstica pozitivă, de lipsa evidenţei la medici narcolog şi psihiatru, de personalitatea celui vinovat, de cazierul contravenţional (comiterea anterioară a unui din inculpaţi a infracţiunilor similare), contribuirea la examinarea cauzei în procedură simplificată şi celelalte împrejurări individuale ale cazului.

Faptul, că inculpatul Chirilciuc Victor a recunoscut vina şi a acceptat procedura simplificată de examinare a cauzei penale, acesta a beneficiat de reducerea pedepsei prevăzută de lege.

Acceptarea procedurii simplificate de examinare a cauzei penale a fost dictată de dorinţă inculpatului de a beneficia de reducerea pedepsei.

Deşi acesta s-a căit sincer, actul de huliganism s-a manifestat printr-o obrăznicie deosebită, acţionînd într-un loc public în faţa mai multor persoane, a aplicat violenţă faţă de persoana fizică şi în privinţa a doi colaboratori de poliţie. Or, inculpatul fiind în stare de ebrietate începînd un conflict şi aplicînd violenţă asupra unei persoane mai în vîrstă în mod demonstrativ striga cuvinte obscene în privinţa acestuia aplicîndu-i şi violenţă prin lovituri în faţă şi smulgere

de păr, după comiterea acestor acte şi sosirea la faţa locului a poliţiştilor, a continuat acţiunile sale ilegale, mărind pericolul social al faptei nu prin ameninţare dar direct prin aplicare a violenţei şi asupra colaboratorilor de poliţie la fel prin aplicarea cu pumnul a loviturii în regiunea capului cauzînd dureri fizice.

Asemenea comportament nu poate fi trecut cu vederea, or, inculpatul a fost imobilizat de poliţişti doar după aplicarea mijloacelor speciale.

Din analiza personalităţii acestuia rezultă, că inculpatul îşi mărește acţiunile sale ilegale, aşa cum anterior a comis infracţiuni, ceia ce înseamnă că prezintă pericol social şi poate pe viitor să comită fapte ilegale mai grave.

Cu atât mai mult, fapta infracţională a fost comisă în stare de ebrietate de către două persoane.

În asemenea condiţii, instanţa de judecată a luat în consideraţie personalitatea inculpatului, rolul şi comportamentul lui în timpul şi după comiterea infracţiunilor, precum și atîrnarea lui faţă de faptele infracţionale.

Circumstanţele date indică, că corectarea inculpatului poate avea loc doar în condiţiile stabilirii unei pedepse de închisoare, cu executarea reală şi la inaplicabilitatea altei pedepsei penale, fiind ineficiente prevederile art.90 Cod penal.

Termenul de 1 an şi 3 luni de închisoare stabilit de instanţă este proporţional faptelor comise, personalităţii inculpatului şi suficient pentru atingerea scopului pedepsei penale.

Scopurile predepsei prevăzute la art.61 Cod penal, de restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea inculpatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea inculpatului, cît şi a altor persoane vor fi atinse doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare cu executare reală.

În aspectul dat, Colegiul penal consideră că instanţa de fond corect a numit inculpatului Chirilciuc Victor pedeapsa anume sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor art.364/1 al.8 CPP RM, pedeapsa fiind stabilită în limitele prevederilor legale, pedeapsă care la părerea instanţei de apel, este echitabilă faptei infracţionale săvârşite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi instanţa consideră că va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului, careva temeiuri de modificare a sentinţei în latura pedepsei, după cum solicită apelantul nefiind stabilite.

Reeşind din cele expuse, Colegiul penal consideră necesară respingerea apelului declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor ca nefondat, pedeapsa stabilită inculpatului fiind just individualizată, argumentele invocate în apel fiind în contrazicere cu aspectele de fapt a cauzei.

Colegiul penal consideră că nu pot fi reţinute afirmaţiile invocate de avocat, că Chirilciuc Victor a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunoaște şi asupra cărora nu are obiecţii, deoarece sunt declarative în circumstanţele stabilite pe caz, ținând cont de pericolul social ridicat al infracțiunii comise, anume pedeapsa sub formă de închisoare inculpatului fiind stabilită cu respectarea prevederilor legale, ținând cont de personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere penală, circumstanţele invocate fiind luate în consideraţie de instanța de fond la numirea pedepsei, pedeapsa stabilită inculpatului fiind în limitele legii și temeiuri de atenuare a pedepsei nu s-au stabilit.

Instanța de apel respinge și afirmațiile invocate în apel, că consideră că Chirilciuc Victor a fost pedepsit aspru, că atât la urmărirea penală, cât şi în şedinţa de judecată, inculpatul vina a

recunoscut pe deplin, sincer s-a căit de fapta comisă şi a înaintat cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, deoarece sunt declarative, fiind expuse în mod de apărare a inculpatului, totodată nu constituie temei de casare a sentinței instanței de fond în circumstanțele stabilite pe caz.

Se resping și afirmațiile invocate de avocat în apel, că în cadrul examinării cauzei penale au fost stabilite un şir de circumstanţe atenuante cum este căinţa sinceră şi recunoaşterea vinovăţiei fiind examinată cauza în procedura specială fapt pentru care au fost reduse limitele de pedeapsă, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, aceste circumstanțe fiind luate în considerație la individualizarea pedepsei penale inculpatului, care a fost judecat anterior de mai multe ori și pedepsele aplicate nu au fost suficiente pentru inculpat, ultimul eliberîndu-se recent din locurile de detenție.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei penale, Chirilciuc Victor anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Bălți din 15.01.2013 pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.186 al.2, 192/1 al.2, 208 al.1 CP RM, cu aplicarea prevederilor art.84 al.1, art.85 CP RM la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 2 luni.

Prin sentința Judecătoriei Orhei din 29.09.2016, Chirilciuc Victor a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 al.3 CP RM la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni.

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 15.03.2019, Chirilciuc Victor a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 al.1 CP RM, cu palicarea prevederilor art.90 CP RM cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 1 an.

Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 12.02.2021, Chirilciuc Victor a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 al.2 CP RM, cu aplicarea art.84 al.4 CP RM la pedeapsa sub formă de 2 ani 2 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fiind eliberat din locurile de detenție după ispășirea pedepsei, la data de 08.06.2022 /f.d.87 volumul 1/.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile invocate de avocat în apel privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 CP RM, deoarece nu s-au constatat temeiuri pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei în circumstanțele stabilite pe caz.

Mai mult, sentința instanței de fond este motivată în aspectul dat, mai ales că circumstanțele invocate în favoarea persoanei au fost luate în considerație la numirea pedepsei, pedeapsa stabilită inculpatului Chirilciuc Victor fiind în limitele legii și temeiuri de atenuare a pedepsei nu s-au stabilit.

Deși argumentele invocate sunt expuse în apărarea inculpatului, totodată ținând cont de situaţia reţinută pe caz aceste afirmații nu constituie temei de casare a sentinței instanței de fond și de aplicare a unei pedepse mai blânde, pedeapsa numită inculpatului Chirilciuc Victor fiind just individualizată potrivit prevederilor legale, inclusiv cu respectarea prevederilor art.364/1 al.8 CPP privind reducerea cu o treime a pedepsei închisorii, ținând cont că cauza s-a judecat în baza probelor administrate de organul de urmărire penală.

Totodată anterior inculpatul a fost judecat inclusiv la pedeapsa închisorii, cu executare reală a pedepsei, fapt ce nu a corectat inculpatul, ultimul ca rezultat a comis faptele incriminate privind ameninţarea sau violenţa săvîrşită asupra unei persoane cu funcţie de răspundere sau a unei persoane care îşi îndeplineşte datoria obştească, adică aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţă sau sănătate faţă de persoana cu funcţie de răspundere în scopul sistării activităţii ei de serviciu şi huliganism săvîrşit de două persoane.

În aspectul dat, o pedeapsă penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiunii atât de către condamnat, precum şi de alte persoane.

Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă neechitabilă generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

La părerea Colegiul penal, scopul legii penale în speţa dată poate fi atins doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate, care ar atinge scopul de reeducare a inculpatului, dar şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea acestuia, cât şi a altor persoane.

Reeşind din cele expuse, Colegiul penal consideră necesară respingerea apelului declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor ca nefondat, iar sentinţa instanţei de fond în latura respectivă fiind legală şi întemeiată, pedeapsa stabilită inculpatului fiind just individualizată, argumentele invocate în apel fiind în contrazicere cu aspectele de fapt a cauzei.

Referitor la cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor privind reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal constată temei pentru a interveni în acest aspect, considerând necesar, în condițiile art.385 alin.(5) CPP de a reduce pedeapsa penală stabilită inculpatului, ca urmare a constatării faptului deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți, pe o perioadă de 47 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În sensul dat, Colegiul admite cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor acestuia privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul penal constată astfel, că inculpatul avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor în cerere a solicitat aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.385 CPP RM, deoarece este deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții inumane și degradante.

Ținând cont de cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor, în continuare, Colegiul penal va da o apreciere condițiilor de detenție invocate, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art.3, care prevede, că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

Așadar, s-a invocat aflarea inculpatului pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr.11 Bălți, care erau supraaglomerate și care nu corespund cerințelor minimale și standartelor R.Moldova și normelor internaționale, fapt confirmat prin raportul Comitetului pentru combaterea torturii din 04.01.2018 și raportul Departamentului de Stat al SUA, referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale Omului în Republica Moldova, fapt confirmat în răspunsul administrației P-11 Bălți despre nerespectarea normelor spațiului locativ și suprapopulației celulelor.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.11 Bălți, se consideră, că Chirilciuc Victor s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală.

În raport se indică, că potrivit informaţiei accesate de pe portalul ANP și materialelor dosarului, Chirilciuc Victor *****, este deţinut în detenţie în perioadele de timp 05.02.2023 - pînă în prezent (26.07.2023,), ceia ce constituie în total 171 zile de deţinere, după cum urmează:

În stare de arest preventiv, conform sentinţei Judecătoriei Bălţi sediul Central din 28.03.2023, a fost deţinut totalul de 51 zile după cum urmează:

-IP Bălţi în perioada(05.02.2023-09.02.2023) (4 zile);

-Penitenciarul nr.11-Bălţi în perioada (09.02.2023-28.03.2023) (47 zile).

Cu statut de inculpat în baza sentinţei Judecătoriei Bălţi sediul Central din 28.03.2023, Chirilciuc Victor ***** se deţine totalul de 120 zile, după cum urmează:

-Penitenciarul nr.11-Bălţi în perioada (28.03.2023- prezent (26.07.2023) (120 zile).

Totodată, potrivit informaţiei accesate de pe portalul ANP-lui, persoana vizată, a fost deţinută în Penitenciarul nr.11- Bălţi în următoarele celule:

-celula nr.35, în perioada de timp cuprinsă între 09.02.2023 şi 16.02.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 13,86 m2, unde blocul sanitar constituie l,46m2, fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamului: l,15x0,96m. Cifra deţinuţilor a variat între 4 şi 5 persoane.

-celula nr.12, în perioada de timp cuprinsă între 16.02.2023 şi prezent, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 27,57m2, unde blocul sanitar constituie 2,35 m2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamului: l,00x0,96m. Cifra deţinuţilor a variat între 6 şi 9 persoane.

-Celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim.

-Iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecţie pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date.

-Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată uşile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aierisirea artificială a celulelor.

-Apa potabilă este asigurată în permanenţă de ÎM Regia Apă-Canal m.Bălţi. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persist lavoar cu robinet.

-Potrivit prevederilor pct.466) a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord mun.Bălţi şi pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18°C.

-Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală şi lavoar care este despărţit de restulcelule. Conform art.242/1 pct.5) şi 12) Cod de executare, condamnaţii au obligaţia să respecte regulile sanitaro-igienice şi anume: regulilor de igienă individual şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicaţiilor medicului, precum menţinerea curăţeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu, la locul de muncă, aranjare a patului conform modelului stabilit după deşteptare şi efectuarea curăţeniei în camera de detenţie. Deci se poate concluziona că

efectuarea, menţinerea şi respectarea curăţeniei în încăperile de detenţie este o obligaţie imperativă a deţinutului care se deţine în această încăpere.
-Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr.11-Bălţi, persoana vizată a fost asiguraţă cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuţă şi pastă de dinţi, care sînt repartizate conform normelor stabilite în Hotărârea de Guvern nr.609/2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor şi de eliberare a detergenţilor, în baza anexei nr.7.
-Referitor la starea sanitaro-igienică, este de remarcat şi faptul că, anual sunt încheiate contracte de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie, cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate.
-Spălarea lengeriei de pat se face săptămînal, conform registrului şi graficului stabilit în spălătoria penitenciarului. Totodată spălătoria este dotată cu o maşină de spălat pentru 27 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 20 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg.
-La cerinţa deţinuţilor hainile spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea hainelor.
-Pentru deţinuţi baia se petrece nu mai puţin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit, la temperaturi admisibile, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnaţi.
-Penitenciarul nr.11-Bălţi, este cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, din acest motiv nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sînt destinate pentru nefumători şi la cererea acestora sînt amplasaţi în ele.
-Totodată pentru deţinuţii din sectorul de deservire gospodărească, care au deplasare liberă pe teritoriu penitenciarului precum şi pentru cei antrenaţi la munci neremunerate, conform art.234 Cod de executare, au fost create şi amenajate două fumuare la aer liber.
-Pe parcursul întregii perioade de detenţie în Penitenciarul nr.11-Bălţi, persoana vizată a beneficiat de un regim alimentar, care este în strict conformitate cu Ordinul MJ nr.512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor în penitenciare.
-În procesul de preparare a hranei în cantina instituţiei asortimentul şi cantitatea produselor folosite la alimentaţia deţinuţilor sunt stabilite conform Hotărârii de Guvern cu nr.609/2006 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor. Hrana caldă este distribuită de trei ori pe zi conform meniului cu respectarea normelor minime-generale de alimentare zilnică a deţinuţilor. Meniul este diversificat şi se întocmeşte o dată pe săptămână.
-Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituţiei este verificată permanent de către colaboratorul serviciului medical al penitenciarului, ofiţerul de Serviciu şi şeful de cantină. Rezultatele acestei verificări sunt indicate în „Registrul de evidenţă a controlului asupra calităţii de preparare a hranei”.
-Cantina penitenciarului este dotată cu patru frigidere pentru păstrarea produselor din carne, peşte, ouă ş.a. Pentru prepararea hranei se folosesc 2 cazane electrice cu volumul de 250 L, 2 cazane electrice cu volumul de 150L şi 2 tigăi electrice cu volumul de 200 L.
-Cantina Penitenciarului nr.11-Bălţi dispune de Autorizaţie Sanitar-Veterinară de Funcţionare, eliberată de Agenţia Naţională Pentru Siguranţa Alimentelor.
-Excepţii de la regimul alimentar comun se face în baza prescripţiei medicului, pentru deţinuţii cărora li se cuvine o dietă specială şi alimentare suplimentară.

-În conformitate cu Ordinul MJ nr.327 din 18.08.2005, Penitenciarul nr.11-Bălţi are statut de izolator de urmărire penală, ce prevede deţinerea permanentă în celula închisă a deţiniţilor, cu acordarea plimbării zilnice cu o durată nu mai mică de o oră. Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr.11-Bălţi, deţinuţilor le este acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art.215 Cod de executare, cu o durată de cel puţin 1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deţinuţilor.
-Administraţia instituţiei asigură accesul deţinuţilor la informaţie precum şi organizează activităţii de reintegrare prin implicarea deţinuţilor în activităţi educative, ocupaţionale, informative-culturale, religioase şi programe de reintegrare socială, ţinînd cont de nevoile şi riscul acestora. In procesul de resocializare deţinuţilor li se acordă asistenţă psiho-socială, cu implicarea angajaţilor penitenciarului, reprezentanţilor societăţii civile, organizaţiilor nonguvernamentale, Biroului de Probaţiune m.Bălţi, Direcţiei de Ocupare a Forţei de Muncă ş.a.
-Biblioteca penitenciarului activiază 6 (şase) zile în săptămînă, de la orele 08.00-17.00, astfel ca bibliotecar este angajat un deţinut din sectorul de deservire gospodărească al instituţiei care asigură cu literatura solicitată deţinuţii din penitenciar conform cererii adresate administraţiei penitenciarului de către deţinut.
-Din lipsă de spaţiu locativ şi statutul penitenciarului (izolator de urmărire penală cu respectarea strictă a prevederilor art.205 CERM „Deţinerea separată a condamnaţilor în penitenciar"), încăperea bibliotecii este mică, din acest motiv nu dispunem de sală de lectură, literatura solicitată de către bibliotecar este repartizată în celule.
-La solicitarea cititorului de a-şi alege singur literatura solicitată, de către un colaborator este escortat în bibliotecă unde ultimul îşi alege literatura necesară, după cum urmeazăditeratură juridică-187 cărţi; literatură artistică-166 cărţi; literatură religioasă-51 cărţi, altă literatură-139 cărţi. Total cărţi care dispune biblioteca penitenciarului 3706.
-Sala sportivă este amenajată cu masă de tenis şi utilaje pentru antrenamente. Clasa de studii dispune de mese, scaune, aparataj audio-video, proiector cu ecran, televizor şi rechizite de birotică.
-Secţia Medicală a Penitenciarului nr.11-Bălţi, activează în baza Autorizaţiei Sanitare de Funţionare cu nr.273, din 18.12.2018, eliberată de Centrul de Sănătate Publică Bălţi precum şi Certificatul de Acreditare cu nr.1050 eliberat la 19.04.2021 de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică a Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale.
-S-a menţionat faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr.478 din 15.12.2006, pct.3) din Regulamentul cu privire la modul de asigurarea asistenţei medicale persoanelor deţinute în penitenciar, deţinuţii zilnic sunt verificaţi de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere deţinuţilor. Deţinuţii permanent beneficiază în mod gratuit de asistenţă medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul Unic al Asigurării Obligatorii de Asistenţă Medicală. Secţia medicală este situată pe teritoriul penitenciarului, în care condiţiile sunt satisfăcătoare.
-Totodată dispune de: cabinet medical al medicului şef, sala de proceduri, cabinet stomatologic, cabinet ginecologic, cabinet roentghenologic şi două birouri de consultaţie a specialiştilor.
-Cabinetul roentghenologic activează în baza Autorizaţiei Radiologice cu seria: A nr.0989 din 17.05.2021 şi a certificatului de securitate seria: C nr.1968, eliberate de Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.
-Examenul medical al deţinuţilor se efectuiază la fiecare nou sosit în penitenciar şi cel profilactic al deţinuţilor se efectuiază o data la şase luni sau mai des dacă sunt indicaţii suplimentare a medicilor, în condiţii de confidenţialitate şi intimidate.

-Asistenţa medicală gratuită în instituţiile penitenciare este asigurată în baza Protocoalelor Clinice Naţionale, Ghidurile clinice şi Standardele medicale, iar dacă starea deţinutului necesită tratament specializat, acesta poate fi transferat în spitalele publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale.
-În acest sens de către Administraţia Naţională a Penitenciarelor sunt încheiate contracte cu instituţiile medico-sanitare publice, pentru a acoperi toate serviciile şi tratamentele medicale disponibile pentru întreaga comunitate. Totodată şi Penitenciarul nr.11-Bălţi, încheie anual la necesitate contracte de prestare a serviciilor medicale cu SC Bălţi pentru consultaţii la specialiştii de profil îngust, precum şi Centrul Stomatologic mun.Bălţi, Imunotehnomed, Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică etc.
-Astfel se atestă faptul că pe parcursul perioadei de detenţie, deţinuţii sînt transferaţi atît planificat cît şi în mod de urgenţă în Penitenciarul nr.16-Pruncul (tip spital) imediat când această necesitate este dictată de starea sa de sănătate, unde beneficiază de tratament, în strictă conformitate cu recomandările medicilor de profil. Totodată deţinuţii sînt transferaţi în caz de urgenţă pentru tratament specializat la Spitalul de Psihiatrie mun.Bălţi.
-Întru realizarea recomandărilor Avocatului Poporului Republicii Moldova şi a Consiliului Pentru Prevenirea Torturii, administraţia penitenciarului în permanenţă întreprinde şi desfăşoară diverse lucrări de îngrijire şi amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de deţinere, precum în vederea evitării suprapopulării în continuare a penitenciarului, evitării dificultăţilor la aplicarea art.205 CE RM cît şi în vederea respectării suprafeţelor de cazare a spaţiului de detenţie locativă conform plafonului stabilit.
-Suplimentar, s-a menţionat că potrivit rapoartelor Consiliului Pentru Prevenirea Torturii din octombrie 2017 şi iulie 2020, publicate pe pagina web a Comitetului (www.cpt.coe.int).urmare a vizitelor inopinante privind monitorizarea condiţiilor de detenţie şi respectarea drepturilor persoanelor deţinute, împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente inumane sau degradante, sa constatat ameliorarea condiţiilor materiale de deţinere în instituţia Penitenciarului nr.11-Bălţi. Ba mai mult, Consiliul şi Ombudsmanul, au specificat şi faptul că, abuzuri sau comportament neconform din partea personalului, nu a fost enunţat, fiind menţionat şi efortul administraţiei de a soluţiona problemele logistice şi de a ameliora condiţiile de detenţie.
-S-a indicat, că lui Chiriliuc Victor *****, i-a fost acordat condiţii materiale de deţinere în instituţia Penitenciarului nr.11-Bălţi, care corespund standardelor de întreţinere a condamnaţilor, fiind respectate din toate punctele de vedere şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, iar instanţa de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

Colegiul penal reține, că potrivit pct.464 al Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, se indică, că fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii.

Contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr.11 Bălți, Colegiul penal stabilește, că informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Chirilciuc Victor, se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului. Se constată astfel că, Chirilciuc Victor a fost deținut în celule în care acesta dispunea de spațiu de cazare cu suprafața sub minimul acceptabil.

În acest sens, Colegiul se referă la Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți pe data de 31.10.2017 de către membrii Consiliului pentru Prevenirea

Torturii, care în compartimentul „constatări” la pct.6 au indicat, că limitele stabilite prin ordin MJ nr.576 din 31.12.2014 emis în baza art.224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr.11 mun.Bălți este de 520 persoane și suprafața medie calculată, conform nr. maxim admis de detenție, constituie 3 m2. Nu se ține cont de standardul minim de 4m2.

Astfel, s-a constatat, că în perioada de detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.11 Bălți, Chirilciuc Victor a fost asigurat cu un spațiu mai mic de 4 m2, fapt care confirmă că au fost încălcate normele de suprafață pentru deținerea unei persoane în detenție, prevăzute de Hotărârea Guvernului susmenționată, și care, incontestabil, constituie un tratament inuman și prin aceasta s-au încălcat drepturile privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Cu referire la acest aspect, în raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat, că starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți în celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standartului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a reviziu, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare.

În aceiași ordine de idei Colegiul reține, că CEDO a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar (cauza Shishanov c.Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127), însă această problemă sistematică continuie să persiste.

În cauza Kalașnicov c.Rusiei, precum și în cauza Ostrovar c.Moldovei, Curtea a constatat că, suplaaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul art.3 al Convenției, în special când ea durează perioade lungi de timp, așa cum se reține în cazul autorului plângerii, care a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți. E de reținut și faptul, că în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m2 de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art.3 din Convenție (Sulejmanovici c.Italiei, 16 iulie 2009, § 51; Lind c.Rusiei, 6 decembrie 2007, § 59).

Totodată, făcând referire la jurisprudența CEDO în acest domeniu, cauzele Irlanda c.Regatului Unit, Ciorap c.Moldovei, Colegiul penal reiterează, că la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa art.3 CEDO. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei.

CEDO a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei (Mozer c.Republicii Moldova și Rusiei, Rotaru c.Moldovei, Ciorap c.Moldovei), că art.3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei.

În cauza Kudla c.Poloniei, CEDO a reiterat, că statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții, care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care

să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare, iar în cauza Ostrovar c.Moldovei CEDO a menționat, că atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției.

Astfel, instanța de apel consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat Chirilciuc Victor pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.11 Bălți în calitate de prevenit, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze, că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii sau Pedepselor Inumane sau degradante (CPT), prin raportul întocmit în rezultatul vizitei din 31 octombrie 2017, către Guvernul Republicii Moldova, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat, că în Penitenciarul nr.11 Bălți în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind supraaglomerate. Totodată, accesul la lumină este limitat, la majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente din penitenciarul respectiv.

În aceiași ordine de idei, în raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că, majoritatea izolatoarelor disciplinate vizitate, inclusiv Penitenciarul nr.11 Bălți, sunt într-o stare deplorabilă și ar putea fi calificate ca condiții inumane și degradante. În susținerea acestei poziții vine și hotărârea CEDO pe cazul Goremîchin vs Moldova din 05.06.2018, prin care Curtea a recunoscut încălcarea art.3 din Convenție. Astfel, Curtea a notat că afirmațiile reclamantului privind relele condiții de detenție în Penitenciarul nr.11 (condiții analogice cu a lui Chirilciuc Victor) sunt întemeiate.

La acest aspect instanța nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare, în care s-a aflat în calitate de prevenit Chirilciuc Victor, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, se ajunge la concluzia că afirmațiile din cerere sunt justificate, și anume referitor la perioada aflării ca prevenit a lui Chirilciuc Victor, până la adoptarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii față de inculpat.

În sensul dat, conform prevederilor art.385 alin.(5) CPP, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Reieșind din stipulările legale susmenționate, Colegiul notează că, reducerea pedepsei în varianta: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, se efectuiază doar pentru perioada aflării în arest preventiv a învinuitului pe perioada urmăririi penale și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii cu ispășire în penitenciare, având în vedere prevederile legale, prevăzute de art.175 al.(2), art.185 și art.186 Cod de procedură penală și care indică faptul, că privarea de libertate, ca măsură preventivă sub forma arestării preventive, poate fi aplicată doar față de o persoană, în privința căreia încă n-a

fost pronunțată o sentință (în prima instanță, sau o decizie (în instanța de apel) de condamnare la închisoare cu executare în Penitenciare și această măsură preventivă se alege în corespundere cu prevederile art.5 al.(3) lit.c) al CEDO, și nu art.5 al.(3) lit.a) CEDO.

La fel s-a expus și Curtea Supremă de Justiție în Hotărârea Plenului CSJ nr.01 din 15.04.2013, care a statuat, că arestarea preventivă, ca măsură preventivă, poate fi aplicateă și prelungită doar în cadrul urmăririi penale și a judecării fondului cauzei penale, și doar până la pronunțarea unei sentințe (sau decizii) de condamnare a persoanei la pedeapsa reală cu închisoare, cu executare în Penitenciare.

O persoană condamnată în prima instanță, fie că a fost sau nu în stare de arest până la acel moment, se găsește în situația precizată de art.5 § 1) lit.a) din Convenția Europeană, care autorizează privarea de libertate a persoanelor pe baza condamnării, chiar și nedefinitive.

Curtea Europeană a precizat că, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, chiar în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art.5 § 1) lit.a) din Convenția Europeană, neavând drept scop aducerea unei persoane în fața autorității competente după cum prevede art.5 § 1) lit.c).

Prin prisma prevederilor legale enunțate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile în dependență de calitatea deținutului la momentul deținerii sale, Colegiul constată că Chirilciuc Victor s-a aflat în condiții precare de detenție în penitenciar pe o perioadă de 47 zile în calitate de prevenit, de la 09.02.2023 până la 28.03.2023, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Respectiv, în condițiile art.385 alin.(5) CPP, Chirilciuc Victor va beneficia de reducerea pedepsei numite sub formă de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 94/nouăzeci și patru/ zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas.

În acest sens se va ține cont, că perioada aflării inculpatului în arest preventiv se include în termenul pedepsei, după cum este prevăzut la art.395 alin.(1) pct.4) CPP.

Totodată Colegiu penal conchide, că deținerea sub arest a lui Chirilciuc Victor, după pronunțarea sentinței de condamnare la închisoare cu executare în penitenciar, adică după 28.03.2023, constituie nu măsură preventivă - arestarea preventivă, în sensul art.185 CPP și art.5 al.(1) lit.c) CEDO, dar executarea pedepsei închisorii dispuse de un tribunal competent, în sensul art.5 al.(1) lit.a) CEDO și astfel, Chirilciuc Victor, în caz că consideră că și după 28.03.2023 i-au fost încălcate drepturile acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu este lipsit de dreptul să se adreseze cu o plângere în instanța de judecată din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa, care poate adopta o hotărâre, conform prevederilor art.473/4 al.(4) și al.(5) Cod de procedură penală, or, dânsul deja execută o pedeapsă privativă de libertate.

Colegiul apreciază critic aspectele invocate de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, Colegiul penal s-a bazat pe rapoartele organizaţiilor naționale și internaţionale ce țin de acest aspect.

Astfel, potrivit Raportului privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, pe data de 31.10.2017 (elaborat de către Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii), în compartimentul „constatări” la pct.9 s-a menționat, că persistă problema spațiilor locative, celulelor suprapopulate și condițiilor igienice precare ce duc la efecte negative asupra deținuților, soldate cu altercații. Totodată, la pct.11 s-a indicat, că geamurile de dimensiuni mici nu facilitează pătrunderea luminii solare în unele celule.

Analizând invocările inculpatului și apărării prin prisma informațiilor prezentate de administrația Penitenciarului nr.11 Bălți, consemnate în raportul anexat la materialele cauzei, în raport cu principiile generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție și Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, pe data de 31.10.2017 (elaborat de către Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii), Colegiul penal consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Chirilciuc Victor pe parcursul aflării sale în detenție provizorie în perioada indicată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Totodată, inculpatul nu este lipsit de dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție, după intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești în cazul penal dat, cu plângere referitor la condițiile de detenție, cu solicitarea privind constatarea încălcărilor drepturilor privind condițiile de detenție în ordinea prevăzută de art.art.469 al.1 p.17/1, 473/1, 473/2 Cod Procedură Penală a RM, pentru perioada când s-a aflat în penitenciar după pronunțarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii, care urmează a fi soluționată inclusiv cu participarea reprezentantului penitenciarului, cu examinarea potrivit prevederilor art.473/2-473/4 Cod Procedură Penală RM, fiind chestiuni privind executarea hotărârilor judecătoreşti, investite pentru soluționare judecătorului de instrucție.

În sensul dat, Colegiul penal, care examinează cauza penală în ordine de apel la apelul declarat împotriva sentinței instanței de fond, nu poate să se expună referitor la alt termen decât la cel în care inculpatul s-a aflat în stare de arestare preventivă până la adoptarea sentinței de condamnare.

Referitor la apelul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim, concluzia instanţei de apel se bazează pe prevederile art.415 al.1 p.2 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Colegiul penal constată în urma examinării cauzei în ordine de apel, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului Șargu Maxim pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.349 al.1/1 și art.287 al.2 lit.b CP RM nu a ţinut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 al.(2) CP RM, precum şi nu a ţinut cont de circumstanţele reale şi personale în privinţa inculpatului Șargu Maxim, stabilind pedeapsa închisorii cu executare reală inculpatului, care este nejustificat de aspră faţă de inculpat, care nu are antecedente penale.

În aspectul dat, prevederile art.75 al.1 Cod penal al Republicii Moldova indică, că la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

La locul de trai Șargu Maxim se caracterizează pozitiv, nu se află la evidenţă la medicul narcolog și psihiatru, fapt ce rezultă din certificatele anexate la materialele cauzei /f.d.128 volumul 1/, la fel părțile vătămate nu au pretenții și au solicitat aplicarea pedepsei fără privare de libertate /210-213 volumul 1/.

După cum rezultă din poziția expusă în instanța de apel de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim, inculpatul recunoaște faptele comise, circumstanțe care se consideră ca atenuante, în corespundere cu art.76 Codului penal al Republicii Moldova.

Circumstanţe agravante, în privinţa inculpatului Șargu Maxim, în corespundere cu art.77 Codului penal al Republicii Moldova, au fost stabilite – săvîrşirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea substanţelor menţionate la art.24.

Colegiul penal menţionează faptul, că după cum rezultă din materialele cauzei, inculpatul Șargu Maxim de fapt anterior a fost condamnat la pedeapsă sub formă de amendă, care a fost achitată integral la 15.03.2023 /f.d.203 volumul 1/, se caracterizează exclusiv pozitiv.

Conform art.61 al.1 CP RM, care indică, că pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Potrivit art.61 al.2 CP RM se reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal ține să motiveze, că rolul punitiv şi de coerciţie în privinţa infractorilor este exercitat de stat prin sistemul de pedepse reglementate de legea penală. Eficienţa acestor pedepse se apreciază în dependenţă de gradul în care a fost atins scopul pedepsei şi în funcţie de impactul exercitat asupra infractorului, în particular, şi a întregii societăţii, în general.

Orice pedeapsă are drept obiectiv aplicarea unui tratament sancţionator infractorului, pentru prevenirea săvârşirii unor noi infracţiuni, ceea ce presupune o individualizare adecvată a reacţiei sociale la faptele prejudiciabile prescrise de legea penală.

Scopul aplicării pedepsei penale reglementat de legislator urmăreşte restabilirea echităţii sociale, corectarea infractorilor, prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni, atât din partea acestora, cât şi a altor persoane, astfel că ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv şi o finalitate de exemplaritate, în ceea ce priveşte comportamentul făptuitorului.

La fel, pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi de evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte infracţionale. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei şi autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancţiunea articolului incriminat persoanei, la caz, fiind incident art.349 al.1/1 și art.287 al.2 lit.b CP RM.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracţiunii săvârşite, se stabileşte având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situaţia materială, familială sau socială, prezenţa sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până şi după săvârşirea infracţiunii, toate acestea ţin de personalitatea infractorului.

Totodată, categoria şi termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit inculpatului se apreciază în dependenţă de circumstanţele atenuante şi agravante existente în dosar, prevăzute de art.76-77 Cod penal, precum şi, efectele acestora prescrise în art.78 Cod penal.

Instanţele judecătoreşti, la adoptarea hotărârii trebuie să nu subestimeze principiul obligativităţii coroborării dintre criteriile generale şi cele speciale de individualizare a pedepsei, având în vedere că criteriile generale au caracter obligatoriu la individualizarea oricărei pedepsei, la alegerea categoriei şi termenului acesteia, la stabilirea atât a pedepsei principale, cât şi a celei complementare.

Aceste criterii nu pot fi utilizate separat, ci numai în ansamblu, iar neglijarea unuia din aceste criterii la aplicarea pedepsei înseamnă că pedeapsa aplicată a fost individualizată contrar prevederilor legale, fapt stabilit în cazul inculpatului Șargu Maxim.

Legea penală nu urmăreşte scopul de a cauza suferinţe fizice sau de a leza demnitatea omului – acesta este unul din principiile aplicării Codului penal.

Închisoarea este una dintre cele mai grave pedepse şi se aplică doar în cazurile când corectarea şi reeducarea condamnatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

Colegiul penal menţionează în sensul respectiv prevederile art.90 al.1 CP RM, potrivit căruia se reglementează, că dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvîrşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvîrşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinînd cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numaidecît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

În sensul dat, în textul legii se evidenţiază că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a pedepsei închisorii.

În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deşi legea nu îngrădeşte libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat această concluzie.

În cazul dat, pe linia de argumente expuse, luând în consideraţie că inculpatul Șargu Maxim se caracterizează pozitiv, se căiește în faptele comise, a recunoscut vina sa, cauza fiind judecată în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, lipsind pretenții din partea părților vătămate, care au solicitat aplicarea pedepsei neprivative față de inculpat, Colegiul penal ajunge la concluzia că în circumstanţele stabilite în cazul dat există circumstanţe importante care permit condamnarea inculpatului cu suspendarea pedepsei închisorii prevăzută de art.90 CP RM și că scopul corectării şi reeducării lui se va atinge şi fără izolarea inculpatului de societate, fiind posibil de a dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei conform art.90 CP RM, dând posibilitate reală inculpatului să-şi dovedească corectarea prin comportament exemplar şi muncă cinstită, nesăvârşind o nouă infracţiune.

Totodată Colegiul penal ține să motiveze, că faptul că inculpatul anterior a fost condamnat la pedeapsa sub formă de amendă, nu condiționează aplicarea în mod automat față de ultimul a pedepsei sub formă de închisoare cu executare reală, mai ales că careva interdicţii de aplicare a prevederilor art.90 CP RM față de Șargu Maxim nu s-au constatat.

În viziunea instanţei de apel, pedeapsa închisorii stabilită pe un termen de 1 an 3 luni, cu aplicarea prevederilor art.90 CP RM privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de doi ani, va fi echitabilă faptelor infractorice comise, corespunde normelor legale şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

Colegiul penal consideră că în aspectele de fapt a prezentei cauze penale şi reieşind din personalitatea inculpatului suspendarea executării pedepsei penale pe un termen de probațiune

prevăzut de legea penală, va avea un caracter efectiv pentru corectarea lui şi prevenirea săvârşirii de către el a noi crime, comparativ cu cel de executare reală a pedepsei penale, stabilit de instanţa de fond.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal convine că apelul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim, urmează a fi admis, sentinţa urmează a fi casată parţial, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Totodată, referitor la cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim privind reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal constată temei pentru a interveni în acest aspect, considerând necesar, în condițiile art.385 alin.(5) CPP de a reduce pedeapsa penală stabilită inculpatului, ca urmare a constatării faptului deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți, pe o perioadă de 19 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În sensul dat, Colegiul admite cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor acestuia privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul penal constată astfel, că inculpatul avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim în cerere a solicitat aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.385 CPP RM, deoarece este deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții inumane și degradante.

Ținând cont de cererea avocatului Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim, în continuare, Colegiul penal va da o apreciere condițiilor de detenție invocate, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art.3, care prevede, că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

Așadar, s-a invocat aflarea inculpatului pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr.11 Bălți, care erau supraaglomerate și care nu corespund cerințelor minimale și standartelor R.Moldova și normelor internaționale, fapt confirmat prin raportul Comitetului pentru combaterea torturii din 04.01.2018 și raportul Departamentului de Stat al SUA, referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale Omului în Republica Moldova, fapt confirmat în răspunsul administrației P-11 Bălți despre nerespectarea normelor spațiului locativ și suprapopulației celulelor.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.11 Bălți, se consideră, că Șargu Maxim s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală.

În raport se indică, că potrivit informaţiei accesate de pe portalul ANP și materialelor dosarului, Șargu Maxim *****, este deţinut în detenţie în perioadele de timp 05.02.2023 - 28.02.2023, 29.03.2023-pînă în prezent (26.07.2023), ceia ce constituie în total 143 zile de deţinere.

În stare de arest preventiv, conform sentinţei Judecătoriei Bălţi sediul Central din 28.03.2023, a fost deţinut totalul de 23 zile după cum urmează:

-IP Bălţi în perioada(05.02.2023-09.02.2023) (4 zile);

-Penitenciarul nr.11-Bălţi în perioada (09.02.2023-28.02.2023) (19 zile).

Cu statut de inculpat în baza sentinţei Judecătoriei Bălţi sediul Central din 28.03.2023, Şargu Maxim ***** se deţine totalul de 120 zile, după cum urmează:

-Penitenciarul nr.11-Bălţi în perioada (28.03.2023-prezent (26.07.2023) (120 zile).

Totodată, potrivit informaţiei accesate de pe portalul ANP-lui, persoana vizată, a fost deţinută în Penitenciarul nr.11- Bălţi în următoarele celule:

-celula nr.15, în perioada de timp cuprinsă între 09.02.2023 şi 20.02.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 16,51 m2, unde blocul sanitar constituie l,00m2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamului: l,01x0,95m. Cifra deţinuţilor a variat între 4 şi 7 persoane.

-celula nr.06, în perioada de timp cuprinsă între 20.02.2023 şi 28.02.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 37,02 m2, unde blocul sanitar constituie l,62 m2, fiind amplasat în partea stîngă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamurilor: l,05xl,05m şi 1,05x1,05. Cifra deţinuţilor a variat între 12 şi 13 persoane.

-celula nr.31, în perioada de timp cuprinsă între 29.03.2023 şi 04.04.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 13,91 m2, unde blocul sanitar constituie l,35 m2, fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamului: l,16x0,92m. Cifra deţinuţilor a variat între 3 şi 5 persoane.

-celula nr.21, în perioada de timp cuprinsă între 04.04.2023 şi prezent, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 28,71 m2, unde blocul sanitar constituie 2,49m2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamurilor: 1,00x0,9m şi 0,95xl,05m. Cifra deţinuţilor a variat între 9 şi 14 persoane.

-Celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim.

-Iluminarea în cellule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecţie pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date.

-Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată uşile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aierisirea artificială a celulelor.

-Apa potabilă este asigurată în permanenţă de ÎM Regia Apă-Canal m.Bălţi. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persist lavoar cu robinet.

-Potrivit prevederilor pct.466) a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord mun.Bălţi şi pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18°C.

-Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală şi lavoar care este despărţit de restulcelule. Conform art.242/1 pct.5) şi 12) Cod de executare, condamnaţii au obligaţia să respecte regulile sanitaro-igienice şi anume: regulilor de igienă individual şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicaţiilor medicului, precum menţinerea curăţeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu, la locul de muncă, aranjare a patului conform modelului stabilit după deşteptare şi efectuarea curăţeniei în camera de detenţie. Deci se poate concluziona că

efectuarea, menţinerea şi respectarea curăţeniei în încăperile de detenţie este o obligaţie imperativă a deţinutului care se deţine în această încăpere.
-Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr.11-Bălţi, persoana vizată a fost asiguraţă cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuţă şi pastă de dinţi, care sînt repartizate conform normelor stabilite în Hotărârea de Guvern nr.609/2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor şi de eliberare a detergenţilor, în baza anexei nr.7.
-Referitor la starea sanitaro-igienică, este de remarcat şi faptul că, anual sunt încheiate contracte de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie, cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate.
-Spălarea lengeriei de pat se face săptămînal, conform registrului şi graficului stabilit în spălătoria penitenciarului. Totodată spălătoria este dotată cu o maşină de spălat pentru 27 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 20 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg.
-La cerinţa deţinuţilor hainile spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea hainelor.
-Pentru deţinuţi baia se petrece nu mai puţin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit, la temperaturi admisibile, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnaţi.
-Penitenciarul nr.11-Bălţi, este cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, din acest motiv nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sînt destinate pentru nefumători şi la cererea acestora sînt amplasaţi în ele.
-Totodată pentru deţinuţii din sectorul de deservire gospodărească, care au deplasare liberă pe teritoriu penitenciarului precum şi pentru cei antrenaţi la munci neremunerate, conform art.234 Cod de executare, au fost create şi amenajate două fumuare la aer liber.
-Pe parcursul întregii perioade de detenţie în Penitenciarul nr.11-Bălţi, persoana vizată a beneficiat de un regim alimentar, care este în strict conformitate cu Ordinul MJ nr.512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor în penitenciare.
-În procesul de preparare a hranei în cantina instituţiei asortimentul şi cantitatea produselor folosite la alimentaţia deţinuţilor sunt stabilite conform Hotărârii de Guvern cu nr.609/2006 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor. Hrana caldă este distribuită de trei ori pe zi conform meniului cu respectarea normelor minime-generale de alimentare zilnică a deţinuţilor. Meniul este diversificat şi se întocmeşte o dată pe săptămână.
-Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituţiei este verificată permanent de către colaboratorul serviciului medical al penitenciarului, ofiţerul de Serviciu şi şeful de cantină. Rezultatele acestei verificări sunt indicate în „Registrul de evidenţă a controlului asupra calităţii de preparare a hranei”.
-Cantina penitenciarului este dotată cu patru frigidere pentru păstrarea produselor din carne, peşte, ouă ş.a. Pentru prepararea hranei se folosesc 2 cazane electrice cu volumul de 250 L, 2 cazane electrice cu volumul de 150L şi 2 tigăi electrice cu volumul de 200 L.
-Cantina Penitenciarului nr.11-Bălţi dispune de Autorizaţie Sanitar-Veterinară de Funcţionare, eliberată de Agenţia Naţională Pentru Siguranţa Alimentelor.
-Excepţii de la regimul alimentar comun se face în baza prescripţiei medicului, pentru deţinuţii cărora li se cuvine o dietă specială şi alimentare suplimentară.

-Administraţia instituţiei asigură accesul deţinuţilor la informaţie precum şi organizează activităţii de reintegrare prin implicarea deţinuţilor în activităţi educative, ocupaţionale, informative-culturale, religioase şi programe de reintegrare socială, ţinînd cont de nevoile şi riscul acestora. în procesul de resocializare deţinuţilor li se acordă asistenţă psiho-socială, cu implicarea angajaţilor penitenciarului, reprezentanţilor societăţii civile, organizaţiilor nonguvernamentale, Biroului de Probaţiune m.Bălţi, Direcţiei de Ocupare a Forţei de Muncă ş.a.
-Biblioteca penitenciarului activiază 6 (şase) zile în săptămînă, de la orele 08.00-17.00, astfel ca bibliotecar este angajat un deţinut din sectorul de deservire gospodărească al instituţiei care asigură cü literatura solicitată deţinuţii din penitenciar conform cererii adresate administraţiei penitenciarului de către deţinut.
-Din lipsă de spaţiu locativ şi statutul penitenciarului (izolator de urmărire penală cu respectarea strictă a prevederilor art.205 CERM „Deţinerea separată a condamnaţilor în penitenciar"), încăperea bibliotecii este mică, din acest motiv nu dispunem de sală de lectură, literatura solicitată de către bibliotecar este repartizată în celule.
-La solicitarea cititorului de a-şi alege singur literatura solicitată, de către un colaborator este escortat în bibliotecă unde ultimul îşi alege literatura necesară, după cum urmeazăditeratură juridică-187 cărţi; literatură artistică-166 cărţi; literatură religioasă-51 cărţi, altă literatură-139 cărţi. Total cărţi care dispune biblioteca penitenciarului 3706.
-Sala sportivă este amenajată cu masă de tenis şi utilaje pentru antrenamente. Clasa de studii dispune de mese, scaune, aparataj audio-video, proiector cu ecran, televizor şi rechizite de birotică.
-Secţia Medicală a Penitenciarului nr.11-Bălţi, activează în baza Autorizaţiei Sanitare de Funţionare cu nr.273, din 18.12.2018, eliberată de Centrul de Sănătate Publică Bălţi precum şi Certificatul de Acreditare cu nr.1050 eliberat la 19.04.2021 de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică a Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale.
-S-a menţionat faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr.478 din 15.12.2006, pct.3) din Regulamentul cu privire la modul de asigurarea asistenţei medicale persoanelor deţinute în penitenciar, deţinuţii zilnic sunt verificaţi de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere deţinuţilor. Deţinuţii permanent beneficiază în mod gratuit de asistenţă medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul Unic al Asigurării Obligatorii de Asistenţă Medicală. Secţia medicală este situată pe teritoriul penitenciarului, în care condiţiile sunt satisfăcătoare.
-Totodată dispune de: cabinet medical al medicului şef, sala de proceduri, cabinet stomatologic, cabinet ginecologic, cabinet roentghenologic şi două birouri de consultaţie a specialiştilor.
-Cabinetul roentghenologic activează în baza Autorizaţiei Radiologice cu seria: A nr.0989 din 17.05.2021 şi a certificatului de securitate seria: C nr.1968, eliberate de Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.
-Examenul medical al deţinuţilor se efectuiază la fiecare nou sosit în penitenciar şi cel profilactic al deţinuţilor se efectuiază o data la şase luni sau mai des dacă sunt indicaţii suplimentare a medicilor, în condiţii de confidenţialitate şi intimidate.
-Asistenţa medicală gratuită în instituţiile penitenciare este asigurată în baza Protocoalelor Clinice Naţionale, Ghidurile clinice şi Standardele medicale, iar dacă starea deţinutului necesită tratament specializat, acesta poate fi transferat în spitalele publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale.
-În acest sens de către Administraţia Naţională a Penitenciarelor sunt încheiate contracte cu instituţiile medico-sanitare publice, pentru a acoperi toate serviciile şi tratamentele medicale

disponibile pentru întreaga comunitate. Totodată şi Penitenciarul nr.11-Bălţi, încheie anual la necesitate contracte de prestare a serviciilor medicale cu SC Bălţi pentru consultaţii la specialiştii de profil îngust, precum şi Centrul Stomatologic mun.Bălţi, Imunotehnomed, Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică etc.
-Astfel se atestă faptul că pe parcursul perioadei de detenţie, deţinuţii sînt transferaţi atît planificat cît şi în mod de urgenţă în Penitenciarul nr.16-Pruncul (tip spital) imediat când această necesitate este dictată de starea sa de sănătate, unde beneficiază de tratament, în strictă conformitate cu recomandările medicilor de profil. Totodată deţinuţii sînt transferaţi în caz de urgenţă pentru tratament specializat la Spitalul de Psihiatrie mun.Bălţi.
-Întru realizarea recomandărilor Avocatului Poporului Republicii Moldova şi a Consiliului Pentru Prevenirea Torturii, administraţia penitenciarului în permanenţă întreprinde şi desfăşoară diverse lucrări de îngrijire şi amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de deţinere, precum în vederea evitării suprapopulării în continuare a penitenciarului, evitării dificultăţilor la aplicarea art.205 CE RM cît şi în vederea respectării suprafeţelor de cazare a spaţiului de detenţie locativă conform plafonului stabilit.
-Suplimentar, s-a menţionat că potrivit rapoartelor Consiliului Pentru Prevenirea Torturii din octombrie 2017 şi iulie 2020, publicate pe pagina web a Comitetului (www.cpt.coe.int), urmare a vizitelor inopinante privind monitorizarea condiţiilor de detenţie şi respectarea drepturilor persoanelor deţinute, împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente inumane sau degradante, s-a constatat ameliorarea condiţiilor materiale de deţinere în instituţia Penitenciarului nr.11-Bălţi. Ba mai mult, Consiliul şi Ombudsmanul, au specificat şi faptul că, abuzuri sau comportament neconform din partea personalului, nu a fost enunţat, fiind menţionat şi efortul administraţiei de a soluţiona problemele logistice şi de a ameliora condiţiile de detenţie.
-S-a indicat, că lui Şargu Maxim *****, i-a fost acordat condiţii materiale de deţinere în instituţia Penitenciarului nr.11-Bălţi, care corespund standardelor de întreţinere a condamnaţilor, fiind respectate din toate punctele de vedere şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, iar instanţa de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

Colegiul penal reține, că potrivit pct.464 al Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, se indică, că fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii.

Contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr.11 Bălți, Colegiul penal stabilește, că informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Şargu Maxim, se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului. Se constată astfel că, Şargu Maxim a fost deținut în celule în care acesta dispunea de spațiu de cazare cu suprafața sub minimul acceptabil.

În acest sens, Colegiul se referă la Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți pe data de 31.10.2017 de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care în compartimentul „constatări” la pct.6 au indicat, că limitele stabilite prin ordin MJ nr.576 din 31.12.2014 emis în baza art.224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr.11 mun.Bălți este de 520 persoane și suprafața medie calculată, conform nr.maxim admis de detenție, constituie 3 m2. Nu se ține cont de standardul minim de 4m2.

Astfel, s-a constatat, că în perioada de detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.11 Bălți, Şargu Maxim a fost asigurat cu un spațiu mai mic de 4 m2, fapt care confirmă că au

fost încălcate normele de suprafață pentru deținerea unei persoane în detenție, prevăzute de Hotărârea Guvernului susmenționată, și care, incontestabil, constituie un tratament inuman și prin aceasta s-au încălcat drepturile privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Cu referire la acest aspect, în raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat, că starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți în celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standartului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a reviziu, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare.

În aceiași ordine de idei Colegiul reține, că CEDO a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar (cauza Shishanov c.Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127), însă această problemă sistematică continuie să persiste.

În cauza Kalașnicov c.Rusiei, precum și în cauza Ostrovar c.Moldovei, Curtea a constatat că, suplaaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul art.3 al Convenției, în special când ea durează perioade lungi de timp, așa cum se reține în cazul autorului plângerii, care a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți. E de reținut și faptul, că în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m2 de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art.3 din Convenție (Sulejmanovici c.Italiei, 16 iulie 2009, § 51; Lind c.Rusiei, 6 decembrie 2007, § 59).

Totodată, făcând referire la jurisprudența CEDO în acest domeniu, cauzele Irlanda c.Regatului Unit, Ciorap c.Moldovei, Colegiul penal reiterează, că la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa art.3 CEDO. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei.

CEDO a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei (Mozer c.Republicii Moldova și Rusiei, Rotaru c.Moldovei, Ciorap c.Moldovei), că art.3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei.

În cauza Kudla c.Poloniei, CEDO a reiterat, că statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții, care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare, iar în cauza Ostrovar c.Moldovei CEDO a menționat, că atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției.

Astfel, instanța de apel consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat Şargu Maxim pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.11 Bălți în calitate de prevenit, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze, că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii sau Pedepselor Inumane sau degradante (CPT), prin raportul întocmit în rezultatul vizitei din 31 octombrie 2017, către Guvernul Republicii Moldova, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat, că în Penitenciarul nr.11 Bălți în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind supraaglomerate. Totodată, accesul la lumină este limitat, la majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente din penitenciarul respectiv.

În aceiași ordine de idei, în raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că, majoritatea izolatoarelor disciplinate vizitate, inclusiv Penitenciarul nr.11 Bălți, sunt într-o stare deplorabilă și ar putea fi calificate ca condiții inumane și degradante. În susținerea acestei poziții vine și hotărârea CEDO pe cazul Goremîchin vs Moldova din 05.06.2018, prin care Curtea a recunoscut încălcarea art.3 din Convenție. Astfel, Curtea a notat că afirmațiile reclamantului privind relele condiții de detenție în Penitenciarul nr.11 (condiții analogice cu a lui Şargu Maxim) sunt întemeiate.

La acest aspect instanța nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare, în care s-a aflat în calitate de prevenit Şargu Maxim, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, se ajunge la concluzia că afirmațiile din cerere sunt justificate, și anume referitor la perioada aflării ca prevenit a lui Şargu Maxim, până la adoptarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii față de inculpat.

Ținând cont de faptul că inculpatului Șargu Maxim i se stabilește termen de probațiune, Colegiul penal consideră că nu este necesară reducerea pedepsei închisorii inculpatului, în sensul dat doar se constată deținerea în condiții precare a inculpatului.

Prin prisma prevederilor legale enunțate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile în dependență de calitatea deținutului la momentul deținerii sale, Colegiul constată că Şargu Maxim s-a aflat în condiții precare de detenție în penitenciar pe o perioadă de 19 zile în calitate de prevenit, de la 09.02.2023 până la 28.02.2023, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Conducându-se de art.art.415 al.1 p.1 lit.c, 415 al.1 p.2 CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

D E C I D E:

Respinge ca nefondat apelul declarat de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Chirilciuc Victor ***** împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.03.2023.

Admite solicitarea avocatului Cepoi Ina împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor

Omului, afectează drepturile inculpatului Chirilciuc Victor garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Se constată faptul că Chirilciuc Victor a fost deţinut în perioada 09.02.2023-28.03.2023 în Penitenciarul nr.11 Bălți 47/patruzeci și șapte/ zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condiţiile art.385 al.5 CPP RM se reduce pedeapsa stabilită inculpatului Chirilciuc Victor prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.03.2023 cu 94/nouăzeci și patru/ zile pentru perioada de 47 zile în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Calculează termenul executării pedepsei pentru inculpatul Chirilciuc Victor de la 09.08.2023, cu includerea în termenul de pedeapsă timpul aflării lui Chirilciuc Victor sub arest de la 05.02.2023 până la 09.08.2023.

Admite apelul declarat de către avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Șargu Maxim ***** împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.03.2023 în cauza penală în privința lui Chirilciuc Victor ***** și Șargu Maxim ***** în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.349 al.1/1, 287 al.2 lit.b Cod Penal al RM, sentinţă care se casează parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Șargu Maxim ***** se consideră condamnat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.349 al.1/1, 287 al.2 lit.b CP RM, cu stabilirea pedepsei, potrivit art.364/1 al.8 CPP RM, după cum urmează:

-în baza art.349 al.1/1 CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 6 /șase/ luni,

-în baza art.287 al.2 lit.b CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 1 /unu/ an.

În baza art.84 al.1 Cod Penal al RM se stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe un termen de 1/unu/ an 3/trei/ luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod Penal al RM se suspendă condiționat executarea pedepsei închisorii, cu stabilirea perioadei de probațiune de 2/doi/ ani.

Admite solicitarea avocatului Cepoi Ina împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile inculpatului Șargu Maxim garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Se constată faptul că Șargu Maxim a fost deţinut în perioada 09.02.2023-28.02.2023 în Penitenciarul nr.11 Bălți 19/nouăsprezece/ zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Inculpatul Șargu Maxim ***** se eliberează imediat de sub arest, dacă nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Decizia motivată pronunţată în şedinţă publică la data de 01.11.2023.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru